

N:o 26.

Ank. till Riksd. kansli den 2 maj 1894, kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning af återremiss af bevillningsutskottets betänkande, n:o 22, angående villkoren för tillverkning af bränvin.

Jemlikt till bevillningsutskottet ankomna protokollsutdrag har utskottets betänkande, n:o 22, angående villkoren för tillverkning af bränvin blifvit af Riksdagens båda kamrar till utskottet återförvisadt; och får utskottet i följd häraf nu afgifva förnyadt utlåtande i ämnet.

I nämnda betänkande hade utskottet till behandling upptagit två inom Första Kammaren väckta motioner, n:is 8 och 9, hvori herrar *Liss Olof Larsson* och *W. Wallin* föreslagit, den förre, »att Riksdagen ville för sin del besluta en förhöjning af bränvinstillverkningsskatten från nuvarande 50 öre till 60 öre per liter samt att tullen vid införsel af spritdrycker ökas i samma proportion», och den senare, »att Riksdagen måtte höja tillverkningsskatten å bränvin med 15 öre per liter.»

Utskottet hade i betänkandet framhållit, att, då erfarenheten från andra länder visat, att beskattning å maltdrycker medfört ökad förbrukning af spirituösa drycker samt man, för undvikande af en dylik menlig påföljd af maltdrycksbeskattningen, alltså måste tillse, i hvad mån en sådan beskattning påkallade förhöjning i bränvinstillverkningsafgiften, så och då förslag till maltdrycksbeskattning redan föreläge utarbetadt, ansåge utskottet, att med frågan om bränvinstill-

verkningsafgiftens höjning skäligen borde anstå, för att densamma måtte komma under ompröfning i samband med frågan om åsättande af skatt å maltdryckstillverkningen. I följd häraf och sedan utskottet för åvägabringande af erforderlig jemvigt i budgeten i stället förordat en annan utväg, i det att utskottet i särskildt, samma dag afgifvet betänkande angående vissa tullbevillningen rörande frågor föreslagit höjning af tullen å kaffe och kaffesurrogat, hade utskottet, som i sistberörda betänkande yttrat sig öfver herr Larssons förslag om höjning af tullen å spritdrycker, afstyrkt bifall såväl till herr Larssons motion, i hvad densamma afsåge tillverkningsafgiften för bränvin, som till herr Wallins motion.

Med anledning af återremissen — hvilken egde rum efter det, att kamrarna afslagit utskottets berörda hemställan om höjning af kaffetullen, och hvilken föregicks af flere uttalanden derom, att bränvinstillverkningsafgiften borde med mera skäl än kaffetullen underkastas förhöjning — torde det åligga utskottet att meddela utredning om de särskilda åtgärder, som en eventuel höjning af bränvinstillverkningsafgiften kan föranleda.

Dessförinnan anser sig dock utskottet böra meddela, att enligt inhemtade upplysningar den quantitet bränvin, som för närvarande ineligger å nederlag, kan uppskattas till närmare 16 millioner liter, hvilket med inemot tre millioner liter öfverstiger den quantitet, som på senare tider vanligen vid tillverkningsårets slut funnits ineliggande.

Den närmaste följden af en eventuel förhöjning i bränvinstillverkningsafgiften blefve, att ändring måste vidtagas i 10 § af gällande förordning angående vilkoren för tillverkning af bränvin. I nämnda §:s 1 mom. finge det nu bestämda skattebeloppet, 50 öre per liter, utbytas mot den nya skattesatsen, och i 3 mom. skulle restitutionsbeloppet ändras. Detta senare skulle naturligtvis bestämmas för råbränvin lika med den nya skattesatsen och för renadt bränvin, enligt den hittills tillämpade grundsatsen, lika med sistnämnda skattesats, ökad med två procent.

Vidare torde med afseende å nu gällande låga bränvinspris böra tagas i öfvervägande, om icke en höjning af skatten äfven borde betinga ändring i 12 § sålunda, att staten tillförsäkrades ökad säkerhet för skattens utgörande i det fall, att tillverkaren jemlikt nämnda § disponerade en del af det å nederlag liggande bränvin utan erläggande af belöpande skatt. Utskottet vill i afseende härå erinra, att, då skatten år 1888 höjdes från 40 till 50 öre per liter, inskränktes rätten att utan skattens erläggande disponera å nederlag liggande bränvin från 20 till

15 procent af det bränvin, för hvilket skatten ej guldits; dock skulle berörda ändring icke hafva afseende å sådant bränvin, som vid den tid, då skatteförhöjningen trädde i kraft, obeskattadt qvarlåge å nederlag.

I fråga om tiden för en eventuel skatteförhöjnings ikraftträdande torde böra erinras om nödvändigheten af att i likhet med hvad vid föregående skatteförhöjningar egt rum, låta höjningen inträda *så fort ske kan* under det år, då densamma beslutas, enär densamma eljest icke förr än efter längre tid blifver effektiv. Af det bränvin, som vid skatteförhöjningens ikraftträdande icke är beskattadt, ligger en del på nederlag och är en del disponerad utan skattens erläggande. Det senare kan naturligtvis icke beläggas med högre tillverkningskatt än den, som gälde vid tiden för dispositionen. Men äfven för det vid tiden för skatteförhöjningens ikraftträdande å brännerinederlag eller allmänt bränvinsnederlag qvarliggande obeskattade bränvin har vid föregående skatteförhöjningar af flera skäl den lägre skattesatsen ansetts böra utgå, såvida skatten erlades före den 1 nästpåföljde oktober eller den tidpunkt, då enligt 12 §, skatten för det disponerade skulle erläggas.

På det att den förlust, statsverket kunde komma att vidkännas derigenom, att bränvin beskattadt efter den lägre skattesatsen, exporterades mot restitution efter den högre, måtte i möjligaste mån begränsas, bestämdes vid senaste skatteförhöjning, att stadgandena om den förhöjda restitutionen icke skulle tillämpas å bränvin, som utfördes före den 1 derpå följande januari, eller å sådant denaturerad bränvin, som användes före den 1 oktober det år, då förhöjningen egde rum.

En förhöjning i bränvinsskatten läser ock med nödvändighet påkalla motsvarande höjning i tullsatserna för eter och s. k. Hoffmans droppar (æter spirituosus), eterarter, bränvin och sprit samt likör, att träda i kraft samtidigt med höjningen af tillverkningskatten.

Med afseende å beloppet, hvartill berörda tullsatser under förutsättning af en förhöjning i bränvinsskatten borde höjas, anser sig utskottet böra erinra, att under senare tider tullen på bränvin och sprit på fat varit — i den mån sådant icke hindrats af traktatbestämmelser — bestämd lika med bränvinsskattens belopp, ökad med 50 procent; att tullen å bränvin och sprit på andra kärl än fat för närvarande är bestämd sålunda, att den med tillägg af det belopp, 15 öre, hvarmed, enligt anm. 1 under rubriken Bränvin och Sprit i tulltaxan, vid förtullning af sådan vara i kolli om mindre än 250 liter tullsatsen skall höjas för hvarje liter, motsvarar dubbla tullen å bränvin och sprit på fat, innehållande 250 liter och mera; att tullen å likör, hvilken förut

varit bestämd lika med tullen å ren alkohol och således dubbelt så hög som tullen å bränvin och sprit å fat af 1892 år Riksdag blef »med hänsyn till de för bränvin och sprit samt vin vidtagna tullförhöjningar» höjd till 2 kronor per liter; samt att tullen å eter, s. k. Hoffmans droppar och eterarter, hvilken till år 1885 varit lika med den för ren alkohol bestämda eller 1 krona 20 öre per liter men nämnda år höjdes, i enlighet med en af bevillningsutskottet verkställd utredning, till 1 krona 40 öre och år 1888, i samband med bränvinstullens höjning till 75 öre, bestämdes till 1 krona 75 öre per liter, vid 1892 års riksdag blef, i öfverensstämmelse med senaste tullkomité's hemställan, fastställd till 2 kronor per *kilogram* brutto; varande af komité'n till stöd för dess förslag anfördt följande:

»Tullsatsen, hvilken nu är bestämd efter rymdmätt, synes hellre böra bestämmas enligt den kvantitetsberäkning, hvarefter försäljningen allmänt eger rum, eller vigt. Den specifika vigten är för ren eter 0,722; för eterarter något högre. En vigttull, motsvarande den nu gällande tullsatsen, 1 krona 75 öre per liter, borde alltså bestämmas till ungefär 2 kronor 40 öre per kilogram, beräknadt efter varans nettovigt. Då emellertid eter och eterarter, hvilka artiklar inkomma på kärl af synnerligen vexlande beskaffenhet, på grund af sin flygtighet och eldfarlighet svårligen kunna störtas och följaktligen böra förtullas brutto samt taran i allmänhet vexlar mellan 20 och 35 procent, synes tullsatsen lämpligen kunna bestämmas till 2 kronor per kilogram brutto. Med afseende derå, att till »eterarter, sammansatta och blandningar deraf» hänföras konjak-, rom- och arrakessenser, hvilka stå flygtiga vegetabiliska oljor, ej specificerade, ganska nära, eger den föreslagna tullsatsen jemväl genom sin öfverensstämmelse med tullsatsen för sistnämnda varuslag företräde framför den nu gällande.»

Vid en förhöjning af bränvinsskatten med t. ex. 10 öre per liter, på sätt herr Larsson föreslagit, borde sålunda tullsatserna för förenämnda sprithaltiga drycker höjas till följande belopp, nemligen för

Bränvin och Sprit:

på fat, större eller mindre:

af säd, potates eller andra jordfrukter	90 öre	per liter af normalstyrka
» ris (arrak)	» » » » »	»
» socker (rom)	» » » » »	»
» vindrufvor (konjak)	» » » » »	»
» annan frukt	» » » » »	»

på andra kärl:

alla slag.....	1 kr. 65 öre per liter utan afseende å alkoholhalten
<i>Likör</i>	2 kr. 40 öre per liter
<i>Eter</i> och s. k. <i>Hoffmans droppar</i>	2 kr. 40 öre per kg. brutto
<i>Eterarter</i>	2 » 40 » » » » »

Hvad derefter beträffar frågan om lämpligheten af en förhöjning i bränvinstillverkningsafgiften, på sätt i ofvan omförmälda motioner föreslagits, anser sig utskottet numera böra inskränka sig till det uttalande, att, då en sådan åtgärd icke lärer böra ifrågakomma utan motsvarande höjning i tullsatserna för förenämnda sprithaltiga drycker men Andra Kammaren, enligt utskottet tillhandakommet protokollsutdrag, vid behandlingen af utskottets betänkande n:o 20 afslagit den ifrågasatta höjningen å tullen å spritdrycker, utskottet under sådana omständigheter icke kan förorda bifall till motionärernas ifrågavarande förslag.

Utskottet vidhåller alltså sin hemställan:

- 1:o) att herr Larssons ifrågavarande motion, i hvad den afser tillverkningsafgiften för bränvin, icke måtte bifallas; samt
- 2:o) att icke heller herr Wallins förevarande motion måtte vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 2 maj 1894.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.

Reservation

af herrar *Cavalli*, grefve *Klingspor*, *Nisser*, *Rudebeck*, *Weinberg*, *Söderberg*, *Almqvist*, grefve *Wachtmeister* och *Röhss*, hvilka yrkat, att utskottet måtte hemställa,

1:o) att Riksdagen ville besluta, att § 10 mom. 1 och 3 i gällande förordning angående villkoren för tillverkning af bränvin skola erhålla följande förändrade lydelse:

§ 10.

1. För bränvin, tillverkad inom landet, skall efter afdrag af två procent, som äro skattefria, tillverkaren påföras skatt med 55 öre för hvarje liter af normalstyrka, hvarmed förstås bränvin, som vid + 15° å Celsii termometer innehåller 50 volymprocent alkohol.

3. Vid utförsel af bränvin må, efter hvad särskildt finnes stadgadt, åtnjutas restitution med 56,1 öre för hvarje liter renadt och med 55 öre för hvarje liter icke renadt bränvin af normalstyrka.

2:o) att § 12 mom. 1 i förenämnda förordning måtte erhålla följande förändrade lydelse:

§ 12.

1. Af obeskattadt bränvin skola minst nittio procent såsom säkerhet för skatten vara liggande på nederlag. Återstoden eger tillverkaren utbetomma utan skattens erläggande, dock med skyldighet att före den 1 påföljande oktober erlægga derpå belöpande skatt, vid påföljd att Kongl. Maj:ts befallningshafvande eljest låter ofördröjligen utmäta densamma.

3:o) att Riksdagen måtte besluta, dels att den vidtagna höjningen i tillverkningsskatten för bränvin skall, såsom tilläggsavgift till den nu gällande, jemväl innevarande år utgöras från och med den 1 juli, dels ock att öfriga sålunda påyrkade ändringar i förevarande förordning må, med de undantag, som omförmälas i nedanstående punkter 5:o och 6:o, tillämpas samtidigt med förhöjningen i tillverkningsskatten;

4:o) att hittills gällande skatt af 50 öre litern må erläggas ej mindre för det bränvin, som före den 1 juli 1894 disponerats, än äfven, såvida betalning erlægges före den 1 oktober 1894, för det bränvin, som berörda den 1 juli obeskattadt qvarligger å brännerinederlag eller allmänt bränvinsnederlag;

5:o) att bestämmelserna om den förhöjda restitutionen icke skola tillämpas å bränvin, som utföres före den 1 januari 1895, eller å bränvin, som denatureras före den 1 oktober innevarande år;

6:o) att, i händelse den i punkten 2:o) häröfvan gjorda hemställan bifalles, Riksdagen måtte förklara, att den sålunda gjorda ändringen i § 12 mom. 1 af förordningen angående vilkoren för tillverkning af bränvin icke har afseende å sådant bränvin, som vid den tid, då den förhöjda tillverkningsavgiften träder i kraft, obeskattadt qvarligger å brännerinederlag eller allmänt bränvinsnederlag; samt, under förutsättning af Riksdagens bifall till hemställandena i punkterna 4:o, 5:o och 6:o här ofvan,

7:o) att Riksdagen måtte i den underdåniga skrifvelse, hvori Riksdagen anmäler sina beslut om ändringar i förordningen angående vilkoren för tillverkning af bränvin, anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes *särskildt* kungöra hvad Riksdagen i nu omförmälda hänseenden beslutit.
